

NOTA VAN TOELICHTING SUBSIDIEREGELING SOCIAAL DOMEIN GEMEENTE HARLINGEN 2016

1 De rechtsgrondslag van de Subsidierегeling sociaal domein

De raad van de gemeente Harlingen heeft op 3 december 2014 een nieuwe Algemene subsidieverordening vastgesteld (Asv). Deze Asv is op 1 januari 2015 in werking getreden.

In artikel 3 van de Asv is een zogenaamde ‘delegatiebepaling’ opgenomen. Daarmee heeft de raad een deel van zijn bevoegdheid op het terrein van het gemeentelijk subsidiebeleid en de uitvoering ervan overgedragen aan het college van burgemeester en wethouders:

“Burgemeester en wethouders stellen bij nadere regeling (hierna te noemen Subsidierегeling) vast welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.”

2 Opbouw Subsidierегeling sociaal domein gemeente Harlingen 2016

Eén van de beleidsterreinen waarvoor het college van burgemeester en wethouders een nadere uitwerking van de Asv noodzakelijk en wenselijk acht, is het sociaal domein. De Subsidierегeling sociaal domein gemeente Harlingen 2016 voorziet daarin.

In deze subsidierегeling zijn niet alle beleidsonderdelen van het sociaal domein uitgewerkt. Voor verschillende beleidsonderdelen binnen het sociaal domein heeft de gemeente Harlingen op regionaal niveau (uitvoerings)afspraken gemaakt met andere gemeenten. Het betreft de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- voor (openbare) gezondheidszorg is de uitvoering overgedragen aan de Veiligheidsregio Fryslân;
- de uitvoering van de Participatiewet is overgedragen aan de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân;
- voor de uitvoering van de taken op het terrein van jeugdzorg en maatschappelijke ontwikkeling is de Centrumregeling samenwerking sociaal domein Friese gemeenten gesloten.

De inhoudelijke uitwerking van de door de raad aan het college van burgemeester en wethouders gedelegeerde bevoegdheid in de Subsidierегeling sociaal domein sluit aan bij de programmabegroting van de gemeente Harlingen, te weten bij:

- Programma 3 Educatie, Cultuur en Sport.
- Programma 4 Maatschappelijke ontplooiing.

Daarop zijn de volgende deelregeling gebaseerd:

- Deelregeling Educatie, Cultuur en Sport.
- Deelregeling Maatschappelijke ontplooiing.

Daarnaast zijn betere regels opgesteld voor het verlenen van eenmalige subsidies (Deelregeling eenmalige subsidies).

Ten slotte is een aparte regeling opgesteld waarin is vastgelegd of organisaties die een gemeentelijke subsidie ontvangen reserveringen en voorzieningen mogen doen vanuit subsidiemiddelen. (Deelregeling reserveringen en voorzieningen).

3 Opbouw van de deelregelingen

3.1 Deelregeling Educatie, Cultuur en Sport

Deze deelregeling is in de lijn van de programmabegroting uitgewerkt in drie sub-regelingen en waar nodig nog uitgesplitst in beleidsonderwerpen:

- Sub-regeling educatie met als beleidsonderwerpen:
 - voorschoolse educatie
 - maatschappelijke stage
 - vakleerkracht gymnastiek.
- Sub-regeling cultuur met als beleidsontwerpen:
 - bibliotheekvoorziening
 - cultuurparticipatie
 - cultuureducatie
 - kleinschalige culturele evenementen en culturele initiatieven.
- Sub-regeling sport en bewegen.

3.2 Deelregeling Maatschappelijke ontplooiing

Deze deelregeling is in de lijn van de programmabegroting uitgewerkt in vijf sub-regelingen en waar nodig nog uitgesplitst in beleidsonderwerpen:

- Sub-regeling dorp-, wijk- en buurtgerichte en bewonersinitiatieven.
- Sub-regeling mantelzorg en vrijwilligers
 - mantelzorg
 - vrijwilligers.
- Sub-regeling ouderenwerk.
- Sub-regeling begeleiding asielmigranten en nieuwkomers.
- Sub-regeling collectieve voorzieningen en activerende dagbesteding.

3.3 Deelregeling eenmalige subsidies

De deelregeling eenmalige subsidies kent geen onderverdeling in sub-regelingen.

3.4 Deelregeling reserveringen en voorzieningen

Deze deelregeling kent geen onderverdeling in sub-regelingen, maar omvat 5 paragrafen:

- Algemene bepalingen.
- Het vormen van een algemene reserve.
- Het vormen van een bestemmingsreserve.
- Het vormen van een egalisatiereserve.
- Het vormen van voorzieningen.

4 Opbouw en inhoud van de sub-regelingen

4.1/4.2 De sub-regelingen onder de Deelregeling Educatie, Cultuur en Sport en de Deelregeling Maatschappelijke ontplooiing

De sub-regelingen onder de twee meest inhoudelijke deelregelingen kennen een vaste opbouw:

- doel
- beoogde maatschappelijke effecten
- te subsidiëren activiteiten
- soort subsidie
- subsidiegrondslag
- verdeelsleutel.

Doel

In de uitwerking is gestart met de beschrijving van het maatschappelijk doel dat (mede) moet worden bereikt met het verlenen van subsidie. Een doel is uitgedrukt in controleerbare en zoveel als mogelijk ook meetbare termen.

Beoogde maatschappelijke effecten

Daarna is aangegeven welk maatschappelijk effect er moet worden bereikt. Onder effecten verstaan we het gevolg van gerealiseerd of uitgevoerd beleid. Het benoemen van beoogde effecten sluit aan bij de lijn die door de raad is uitgezet bij het vaststellen van de Asv om meer prestatiegericht beleid te voeren. In het verlengde van de gekozen aanpak kan in de toekomst worden gewerkt aan de ontwikkeling van een instrument waarmee de effecten kunnen worden gemeten en geanalyseerd.

Te subsidiëren activiteiten

Er is - zoveel als nu al mogelijk is - aangegeven welke activiteiten kunnen worden uitgevoerd om de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. De concrete invulling van activiteiten gebeurt door subsidieaanvragers zelf.

Soort subsidie

Hier is vermeld om welke soort subsidie het gaat. De Algemene wet bestuursrecht (Awb) maakt onderscheid in twee soorten subsidie:

- jaarlijkse subsidie;
- eenmalige subsidie.

In deze subsidieregeling wordt deze tweedeling gevolgd. Op die manier wordt duidelijk welke activiteiten de gemeente over een langere periode wil subsidiëren (jaarlijkse subsidie) en welke activiteiten incidenteel worden ondersteund (eenmalige subsidie).

Jaarlijkse subsidie

Jaarlijkse subsidie wordt verleend voor het leveren van een product of prestatie door de subsidieontvanger. De subsidieaanvrager geeft in een activiteiten- of werkplan aan welke activiteiten hij/zij gaat uitvoeren en welke maatschappelijke effecten daarmee worden beoogd. Op die manier wordt aansluiting gevonden bij de gemeentelijke beleidsdoelen op het terrein waarvoor een subsidie wordt gevraagd.

Jaarlijkse subsidie wordt niet alleen verleend aan professionele instellingen en organisaties, die met hun producten of prestaties een bijdrage leveren aan de uitvoering van het gemeentelijk beleid. Ook met vrijwilligersorganisaties kunnen product- of prestatieafspraken worden gemaakt. Dat kan met name gebeuren als blijkt dat meerdere organisaties dezelfde (soort) activiteiten aanbieden waardoor overlap ontstaat en 'dubbel op' wordt gesubsidieerd. Dat kan ook gebeuren als bepaalde activiteiten nog niet worden aangeboden of als activiteiten elkaar kunnen versterken als ze beter op elkaar worden afgestemd.

Eenmalige subsidie

Een eenmalige subsidie kan worden aangevraagd voor eenmalige activiteiten, voor nieuwe initiatieven of activiteiten die niet behoren tot de reguliere activiteiten van de aanvrager. De achterliggende gedachte is dat de subsidie in principe tijdelijk is om de nieuwe, eenmalige of bijzondere activiteiten te stimuleren en mogelijk te maken.

Ook hier moet de aanvrager duidelijk maken welke maatschappelijke effecten met de activiteit moeten worden bereikt en wat de activiteit dus bijdraagt aan gemeentelijke beleidsdoelen. Bij grootschalige activiteiten die de Subsidieregeling sociaal domein te boven gaan wordt de besluitvorming daarover voorgelegd aan de raad.

In deze aanpak wordt de soort subsidie dus niet gekoppeld aan de hoogte van de subsidie, maar aan de doelstelling en strekking van de subsidie; dat is wel zo zuiver. De hoogte van een subsidie is vooral relevant voor de manier waarop de besteding van de subsidie moet worden verantwoord door de subsidieontvanger.

Subsidiegrondslag

De subsidiegrondslag is de 'meeteenheid' waarop een subsidie wordt gebaseerd. Die grondslag wordt vastgesteld bij het vaststellen van het subsidieplafond.

Verdeelsleutel

De verdeelsleutel is de verdelingsmethodiek. In het kader van de Subsidieregeling sociaal domein kunnen de volgende verdeelsleutels worden gehanteerd:

Op volgorde van binnenkomst

In deze methode worden subsidieaanvragen die aan de formele eisen voldoen toegewezen, totdat het subsidieplafond is bereikt: 'wie het eerst komt, die het eerst maalt'.

Verdeling in gelijke delen / pond-pondsgewijs

In deze methode wordt het beschikbare subsidiebudget (het plafond) over alle aanvragen verdeeld: bij 5 aanvragen krijgt elke aanvrager 20% van het budget, en bij 10 aanvragen 10%.

Verdeling naar rato / evenredige delen

In deze methode wordt het beschikbare budget naar evenredigheid van de omvang van de aanvraag in verhouding tot de beschikbare subsidie verdeeld.

De verdeelsleutel wordt vastgesteld bij vaststelling van de subsidiegrondslag.

4.3 Deelregeling eenmalige subsidies

Te subsidiëren activiteiten

Inhoudelijk sluit de Deelregeling eenmalige subsidies aan bij Deelregeling Educatie, Cultuur en Sport en bij de Deelregeling Maatschappelijke ontplooiing. Dat wil zeggen dat alleen eenmalige activiteiten kunnen worden gesubsidieerd die passen binnen de (beleids)doelen en beoogde maatschappelijke effecten die zijn geformuleerd in de Deelregelingen en sub-regelingen.

Beschikbaar stellen van middelen

Eenmalige subsidies kunnen gedurende het hele jaar worden aangevraagd.

Een aanvraag die wordt afgewezen omdat ze niet voldoet aan de beoordelingscriteria mag niet in dezelfde vorm en met eenzelfde inhoud opnieuw worden ingediend.

Uiteraard is het een aanvrager toegestaan om de voorbereidingsfase overleg te voeren over de haalbaarheid van een subsidieaanvraag voor een eenmalige activiteit.

Beoordeling

Het belangrijkste onderdeel van deze Deelregeling is de beoordeling aan de hand van een aantal criteria waaraan een aanvraag moet voldoen.

Uiteraard moet een aanvraag zicht richten op maatschappelijke effecten zoals die zijn geformuleerd in de verschillende sub-regelingen. Maar er wordt ook gekeken naar aspecten als samenwerking tussen partijen en de te bereiken doelgroep.

Ook moet een activiteit een vernieuwend karakter hebben en de aanvrager moet zorgen voor andere inkomsten dan alleen subsidie. Tenslotte wordt beoordeeld of een project bijdraagt aan de promotie van de gemeente Harlingen.

4.4 Deelregeling Reserveringen en voorzieningen

Wenselijkheid tot vermogensvorming

Bij subsidieverlening is het uitgangspunt dat de subsidie wordt gebruikt voor het doel waarvoor ze is verleend. Subsidie mag dus in beginsel niet worden gebruikt om vermogen op te bouwen. Toch kan het in de praktijk wenselijk zijn om ruimte te beiden aan een subsidieontvanger voor het aanleggen van reserves of voor het treffen van voorzieningen.

Voor eenmalige subsidie geldt dat deze subsidie in haar geheel moet worden aangewend voor het doel waarvoor zij is verleend: het realiseren van de activiteit. Wel wordt uiteraard bij de beoordeling van een subsidieaanvraag de hele financiële positie van de aanvrager meegewogen bij het beantwoorden van de vraag of de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd uit eigen middelen of middelen van derden kan worden betaald.

Voor organisaties die een jaarlijkse subsidie ontvangen is het soms wenselijk dat zij een vermogen kunnen opbouwen in de vorm van het aanleggen van reserves of het treffen van voorzieningen. Dat speelt vooral bij grote c.q. professionele organisaties. Zij opereren vaak in een complexe omgeving met bijbehorende bedrijfsrisico's. Vermogensopbouw geeft deze organisaties de mogelijkheid om die risico's te kunnen opvangen.

Reserves

Reserves maken deel uit van het eigen vermogen van de subsidieontvanger. Hij kan daar over beschikken binnen de doelstellingen van de organisatie en binnen de met de gemeente te maken afspraken over reservevorming. Reserves worden gevormd vanuit overschotten in de exploitatie van de organisatie. Er zijn drie soorten reserves:

- Algemene reserves
- Bestemmingsreserves
- Egalisatiereserves.

Algemene reserves

Algemene reserves hebben een algemeen karakter en kunnen door de subsidieontvanger naar eigen inzicht worden aangewend. Zij zijn bedoeld als noodzakelijke buffer voor het opvangen van onvoorziene tegenvallers.

Bestemmingsreserves en egalisatiereserves

Dit zijn reserves die met een specifieke en van tevoren vastgesteld oogmerk worden aangelegd; zij hebben een van tevoren vastgestelde bestemming. Zij kunnen bijvoorbeeld worden aangelegd om schommelingen in de jaarlijkse exploitatie te kunnen opvangen; dat heet dan een egalisatiereserve.

Vorzieningen

Onder voorzieningen worden verstaan bestanddelen van het vreemd vermogen van een subsidieontvanger die door hem zijn of worden gevormd met het oog op toekomstige verplichtingen of nog niet bestede, van derden verkregen, middelen waarop bijvoorbeeld een specifieke betalingsverplichting rust of moet worden terugbetaald. Voorzieningen kunnen ook worden aangelegd voor bijvoorbeeld toekomstig onderhoud van gebouwen of vervanging van inventaris. Voorzieningen worden gevormd ten laste van het resultaat en zijn niet vrij aan te wenden. Ze worden aangewend voor het doel of risico waarvoor ze zijn gevormd.

Beperking aanleg reserves en vormen van voorzieningen

Reserves mogen niet onbeperkt worden aangelegd; subsidie moet voor het overgrote deel worden gebruikt voor het uitvoeren van de overeengekomen activiteiten en het bereiken beoogde maatschappelijke effecten.

De basisregel is dat de omvang van algemene reserves en bestemmingsreserves is beperkt tot maximaal 15% van het totaal van de jaarexploitatie van de subsidieontvangende instelling. In bijzondere gevallen kan het college van burgemeester en wethouders hiervan afwijken. Die afwijking moet worden vastgelegd in de beschikking tot subsidieverlening of in een uitvoeringsovereenkomst die wordt gesloten met de subsidieontvanger.

De subsidieontvanger geeft bij het aanvragen van subsidie via een plan inzicht in de gewenste of noodzakelijk geachte reserves en voorzieningen. De feitelijke beoordeling vindt plaats met behulp van de jaarrekening van de subsidieontvanger.

Vergoeding bij vermogensvoordeel

Als een subsidieontvanger vermogensvoordeel heeft behaald met subsidie, dan is het redelijk dat hij daarover een vergoeding betaalt aan de subsidieverlener. Die vergoeding is verschuldigd als:

- de subsidieontvanger voor de gesubsidieerde activiteiten gebruikte of bestemde goederen vervreemdt of bezwaart of de bestemming daarvan wijzigt;
- de subsidieontvanger een schadevergoeding ontvangt voor verlies of beschadiging van voor de gesubsidieerde activiteiten gebruikte of bestemde goederen;
- de gesubsidieerde activiteiten geheel of gedeeltelijk worden beëindigd;
- de subsidieverlening of de subsidievaststelling wordt ingetrokken of de subsidie wordt beëindigd;
- de rechtspersoon die de subsidie ontving wordt ontbonden.

De vergoeding betreft het aandeel van de gemeentelijke subsidie in de totale jaarexploitatie van de subsidieontvanger. Deze verhouding vermenigvuldigd met de vermogenstoename is de maximale vergoeding.

5 Slot en overgangsbepalingen

De Subsidieregeling sociaal domein sluit af met een aantal specifieke bepalingen.

Overgangsbepaling

Vanaf 2006 zijn subsidies verstrekt onder de werking van de Deelverordening Welzijn 2006. Die verordening wordt bij raadsbesluit ingetrokken. De overgangsbepaling regelt de besluitvorming en bezwaar op subsidies die nog onder Deelverordening Welzijn 2006 zijn ingediend of verleend.

Aanvraagformulier

Door het college van burgemeester en wethouders zijn nieuwe aanvraagformulieren vastgesteld. Zij sluiten aan bij de inhoud en opbouw van de nieuwe subsidieregeling.

Bijzondere verplichtingen

Als het college van burgemeester en wethouders van mening is dat voor een bepaalde subsidie extra verplichtingen aan de subsidieontvanger moeten worden opgelegd dan geeft dit artikel het college die bevoegdheid. Bijzondere verplichtingen worden vermeld in de beschikking tot subsidieverlening of in een met de subsidieontvanger te sluiten uitvoeringsovereenkomst.

Goede doelen, vrienden- en steunstichtingen

In vooral de culturele sector worden organisaties zoals musea ondersteund door 'vrienden van'. Met de geformuleerde bepaling wordt voorkomen dat subsidie toevloeit naar dergelijke steunorganisaties. Ook mag een subsidieontvanger de verleende subsidie niet gebruiken voor het steunen van goede doelen; dat zou een oneigenlijk gebruik van subsidie zijn.

Betaalbaar stellen van subsidie

In dit artikel is geregeld volgens welk ritme de subsidie wordt uitbetaald.

Hardheidsclausule

Deze clausule geeft het college van burgemeester en wethouders de mogelijkheid om in afwijking van deze subsidieregeling te besluiten.

Citeertitel

Dit artikel regelt de naamgeving van deze subsidieregeling.

Bekendmaking

Dit artikel regelt de wijze waarop deze subsidieregeling bekend wordt gemaakt.

Datum in werking treden

Dat artikel bepaalt op welke dag de Subsidieregeling sociaal domein in werking treedt.